

CATALUNYA SOCIAL

Any XI. Núm. 508

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

18 abril de 1931

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

TELÈF. 17605

La segona República

La setmana que acabem de passar ha estat pròdiga en emocions de tota mena. Quan començarem la jornada electoral del diumenge de Pasqüetes ningú no podia sospitar que unes sencilles eleccions comunals poguessin portar a Espanya canvis de tanta transcendència i dies de tanta solemnitat. En primer lloc, ningú no podia preveure aquell resultat electoral, que indubtablement sorprengué els mateixos elements victoriosos, per la seva amplitud i per la seva profunditat. I en segon terme, ningú no podia creure que amb unes eleccions administratives — encara que aquest concepte és sempre un bon xic relatiu — s'arribés a enderrocar un règim monàrquic secular i a instaurar un règim republicà i democràtic.

Els fets s'han succeït amb vertiginositat. Els esdeveniments s'han precipitat d'una tal manera, que encara els nostres ulls no semblen acostumats a la nova coloració de les coses. I, amb tot, aquesta és una realitat ben viva i que ha vingut pels camins d'una suavitat fins ara inconeguda quasi arreu del món. És cosa ben agradable aquest exemple altíssim de civisme que ha donat tot el nostre país en aquest moment transcendental per a la seva història, en aquesta data ja històrica que serà en endavant el 14 d'abril de 1931.

Ens trobem de cara, doncs, a un nou període de la nostra història política i probablement també social. No hi ha cap dubte que el règim que s'implanti ha d'ésser règim àmpliament democràtic, i en aquest sentit cal que els catòlics ens apropiem de les armes de llibertat política, d'exercici del sufragi i de tots els altres drets conexas amb el programa democràtic. I tampoc hi ha dubte que el règim que s'implanti ha de constituir un nou període social dins la història d'Espanya, ja que d'alta manera no creuríem en la possibilitat de l'arrelament del règim democràtic; arreu del món les democràcies han de conrear com a primera la nota eminentment social, ja que aquesta afecta primordialment al poble i el poble és la pedra bàsica de tota democràcia.

Nosaltres, catòlics, només sabíem traçar una

via davant la nova República: la de treballar en sentit d'acció catòlica i acció social amb més daler que mai, doncs en règims democràtics legítims — suposant que el que ara ha vingut ho sigui, com esperem — triomfa qui major esforç porta a cap. Quan més pugi el poble, més necessitat tenim del poble; i quan més predominin i es plantegin els problemes socials, major treball hem de posar els catòlics per a fer veure i demostrar que la major part de les solucions socials no repugnen la justícia i no són estranyes ni forasteres en el nostre programa.

Dins el nou règim constituït — la legitimitat del qual prové de les fonts del sufragi, d'unes eleccions sense coaccions ni tares de cap mena — no ens hem de permetre escarafalls, ni cercar posicions còmodes de renunciament i passivitat. Al contrari; precisament perquè el nou règim existeix i és una realitat, hem de demostrar els catòlics que volem i sabem aprofitar-nos de les posicions que ell ens ofereixi per a fer predominar constantment i en tot allò que es pugui el nostre ideari i la nostra doctrina sublimes. Pensem en el resultat que el pecat d'abstenció ha portat a molts altres països i pensem en les conseqüències funestíssimes que ens portaria el girar-nos d'esquena a la realitat.

Qui sap si precisament el nou estat de coses haurà de servir per a estimular-nos, per a unir tots aquells qui es troben constantment desunits dins del nostre camp, per a portar a cap una tasca de reconquesta del poble que tan descuidat hem tingut tot sovint, refiant-nos només d'organitzacions jurídiques i polítiques existents, sense pensar manta vegada que tota institució o organització que no sosté el poble a la llarga ha de caure inevitablement!

Catòlics; dins el nou règim de República, la nostra feina més llesta que mai!; el nostre treball d'acció catòlica i social, més aferrissat que fins ara! Heus aquí tot el nostre programa, que és el d'ahir, el d'avui i el de demà dins d'un règim polític o dins d'un altre dels que Déu ha deixat a les disputes dels homes.

Monòleg postquaesmal

Jo he cantat *Alleluia* ple d'exultació en el dia que Vós mateix heu fet perquè celebréssim el vostre triomf. La vostra carn aturmentada i moridora s'ha tornat impassible i immortal; el vostre cos que era clavat a la creu sense altra mobilitat que la d'una anguniosa frisança s'ha tornat imponderable i àgil per a córrer en un moment tota distància que hi pugui haver entre la terra i el cel; i ja no s'haurà de trencar la vostra pell ni s'hauran de segar les fibres de la vostra carn ni es rompran les vostres venes ni es dislocaran els vostres ossos per a fer pas als cordills, a les espines i als claus, sinó que Vós mateix, més subtil que l'aire, teniu virtut per a penetrar tota mena de matèria i travessar tota llei d'obstacle; ni el sol no projectarà mai més damunt la terra l'ombra dels vostres braços estirats en creu posat que ara sou Vós, més que transparent, tot ple de llum i tot radiant de glòria.

I de l'Apòstol tinc après que la vostra resurrecció és penyora de la meua i que si jo no hagués de ressuscitar un dia amb la meua mateixa carn tampoc Vós no hauríeu ressuscitat, i en aquest entès jo tinc esperança d'ésser un dia impossible i àgil i subtil i lluminós en el meu propi cos: i això serà aquell dia d'agonia per aquest món dels vivents en què tota ànima humana rependrà el seu cos, i tot home serà reconstruït i judicat i glorificats els que siguin posats a la dreta del Jutge eternal.

Crec, no obstant, que Vós voleu de mi alguna mena de resurrecció anterior a aquesta del dia novíssim, perquè en l'epístola que m'han llegit en el dissabte de glòria, Sant Pau ja dóna per suposat que hem ressuscitat juntament amb Jesucrist.

I ara jo em miro a mi mateix i, amb una mitja rialla escèptica dibuixada a la boca, em pregunto quina mena d'impassibilitat, d'agilitat, de subtilitat i de lluminositat puc treure i d'on i de quina manera, jo de mena tan gemegador i malaltís, tan travat i feixuc, tan matusser i en tanta de manera miserable.

Si Vós, Senyor, que heveu vençut la mort i tota mala cosa que s'hi assembla, em féssiu la bondat d'ensenyar-me la solució d'aquest enigma...

Jo sé prou bé que el patir no s'acabarà mai en aquesta vida, però conec una bona medicina que guarir el sofriment, una mena de narcòtic excel·lent per reduir-lo a la seva mínima expressió i fins una mena de talismà misteriós per transformar-lo en goig i alegria. És la paciència, la conformitat amb la voluntat divina, l'esperit de mortificació i de penitència. Totes aquestes coses ben mirades són una mateixa cosa per la qual se'm comunica la ciència del patir i que em transforma el patir en una medicina guaridora de les concupiscències sensuais i en fa preservatiu contra la mort i la corrupció de la vida espiritual; que si Jesucrist va voler vèncer la mort morint en creu, també jo obtindré per aqueixa manera de patir la victòria contra el sofriment. I l'esperança de què el meu patir no és cosa inútil, sinó mitjà i condició d'una glorificació futura, aquesta

esperança, dic, és la que trasmutarà el dolor en goig inefable.

I d'on treuré el do de la subtilitat per penetrar, com si no hi fossin, els obstacles, sinó és d'un volar alt, ben alt, que em faci passar per damunt de tots ells? Pels ocells de volada enlairada tots els obstacles es transformen en vent que fàcilment es traspassa amb un cop d'ala, i s'enfonsen dessota d'ells les parets i les muntanyes. Sant Pau em diu que si he ressuscitat amb Jesucrist, cerqui les coses altes: *quae sursum sunt quaerite, quae sursum sunt sapite*. Entenc que em vol dir que amb una gran puresa d'intenció en totes les meves obres em desfaci dels desitjos terrenals i temporals i m'enlairi amb el pensament, amb la intenció i amb el cor a les esferes sobrenaturals, d'on estant veuré que aquelles masses de matèria composta que em semblaven muntanyes, que em semblaven obstacles, només són tals coses pels que volen ran de terra i s'exposen a topar amb elles, però no són altra cosa que vent i fum i boira pels que, posats els ulls en Déu, van a Ell de dret a dret impulsats per la gràcia divina. Som fets per anar a Déu i la via que ens porta a Ell és via lliure i qui no té altra intenció que seguir aquest camí no troba res que l'aturi. En canvi, tota altra via és via morta que no va en lloc sinó és a topar i a estimar-se.

I en aquest vol, què en donarà agilitat com la de l'oreneta, que sembla talment alleugerida de tot pes mort tal com veig que el llença decidida en avant com una fletxa? Com més hi penso, més clar veig que res no dóna tanta agilitat de moviments com la humilitat que em despulla del pes mort de l'amor propi que actua com una trava contínua. M'ho ensenya l'experiència. De què em ve la indecisió, sinó de la por d'equivocar-me i d'haver de confessar el meu erro? De què em ve la lentitud en l'obrar sinó de la recança que sento en rectificar i desfer un camí equivocacat que porto començat? I l'error mateix no deriva mantes vegades o de no haver demanat o de no haver seguit un consell assenyat o de preferir la pròpia iniciativa a la cooperació lleial o la iniciativa d'altri més intelligent que no pas la meua? Si sóc humil em desfaig de totes aquestes traves: cerco consell en les meves vacil·lacions, rectifico amb ceugeresa les meves equivocacions, inscric la meua actuació en el pla meditat per altra persona de més intelligència o de més empena. I com estan fora de la veritat els que pensen que la humilitat és una virtut depriment de l'activitat! Si tals fos, ni aquesta humilitat fóra virtut ni veritable humilitat cristiana.

I també voldria esdevenir tot jo lluminós de part de dintre i de part de fora, i no veig que cap altra cosa em pugui donar aquesta aurèola ací a la terra més que la caritat, una caritat tota sincera i tota efusiva que vingui a ésser com una llàntia encesa per

Déu, que difongui la seva resplendor envers els homes que el Pare celestial de tots m'ha donat per germans. I de tal manera encesa, que ningú no pugui pensar que crema alimentada per l'oli de cap interès ni de cap egoisme sinó que en ella m'hi consumeixi tot jo, mentre conservi un alè de vida terrena, en un sacrifici perpetu a imitació del meu Senyor Jesucrist que, essent el germà gran de tota la família humana, es va donar sense cap reserva per a utilitat de tota ella.

* * *

I ara, Senyor meu, jo us demano que tots aquests desitjos no es quedin en els llims dels propòsits, ans bé que esdevinguin una realitat vivent, que siguin per a mi un senyal cert d'haver participat en la vostra resurrecció i una penyora de la resurrecció integral que espero m'ha de fer participant de la vostra mateixa glòria.

R.

Lliçons bíbliques

CURSOS "AMICS DE LA BÍBLIA"

D'any en any vénen repetint-se, sempre amb interès creixent, els cursos i lliçons bíbliques dels benemèrits AMICS DE LA BÍBLIA. Avui poden ja en certa manera ufanosos contemplar el profit d'aquests estudis en diversos dels seus alumnes primicers en ordre a la lingüística i a la ideologia bíbliques.

Podem veure com s'han aprofitat d'aquests coneixements els sacerdots i persones seglars diverses, puix des de bon començament s'han vingut donant aquestes lliçons amb vistes a totes aquelles persones que desitgin uns coneixements més fonamentals de la raó i principis de la religió catòlica, poant no gens fatigosament en la Bíblia, paraula de Déu adreçada als homes. També hom pot copsar moltes lliçons de l'antigor, lliçons de la humanitat en el seu viure, comportament, usos i costums. L'obra de Déu en benifet dels homes és consoladora i altament edificant. Sadollem-ne el nostre esperit, la nostra conducta se'n ressentirà.

EL CURSET DE PRIMAVERA

El curset de primavera cada any és el que ens dona més concurrents a les nostres lliçons.

Per a aquesta primavera es donaran dues lliçons públiques de tant interès com el de la narració mosaica de la creació, per a divulgar el coneixement dels primers capítols del *Gènesi* comparats amb les cosmogonies antigues, en totes les quals es pot veure deixes de l'antiga revelació de part de Déu als homes, la qual revelació podem veure en tot son esplet en la narració mosaica. Aquesta serà comparada també amb els coneixements tècnics de l'astronomia moderna.

Pròpiament com a curset de primavera es donaran deu lliçons sobre les epístoles de Sant Pau, sadolles de tanta abundor de doctrina. Quantes vegades no hem pogut deplorar que, si bé és fàcil relativament oir una homilia d'Evangeli, no ho és gens poder assaborir una exposició de la doctrina de Sant Pau, de l'Epístola de la Missa? Aquesta basarda d'introduir-se en les lletres paulines no s'explicaria prou ja avui en què tenim a bastament difoses aquestes lletres per tot el nostre terral. No en tingui basarda el sacerdot d'introduir-s'hi i en llesqui abundantament aquest pa, que Déu ens envia, confortador, alimentador i vivificador de l'esperit. No en tingui basarda

el barba-canut ni el barba-mec de repassar doctrines com les de Sant Pau durant aquests temps de rebull d'idees, en què moltes vegades aquells que es presenten com a doctors i formadors de més o menys altes cultures, en parlar al poble, ho fan sols grollement, i el deseduquen, anatematitzant persones, coses i principis que haurien d'ésser venerats i sostinguts per tal com són edificants.

QUÈ ENS ENSENYA SANT PAU?

Enlloc com en Sant Pau no trobarem tan esque-matitzat el codi que ha de regir la família; ni una doctrina de la caritat més concisa i completa, resso d'aquell: "Estimeu-vos els uns als altres, com jo us he estimat", pronunciat per Jesús després del darrer sopar; la catolicitat de doctrina i de pràctica és propugnada llargament en aquestes epístoles, que representen la victòria i esplet d'aquell parlar de Jesús: "Aneu vers tot el món, ensenyeu a tota mena de gents..."; l'esperit d'apostolat se'ns dona exercit a través de les fronteres i de les nacions, i a aquest esperit d'apostolat veiem adjunt el del martirisme o testimoniatge al Crist; ell és el fill d'afollament o avortiu ennoblit (1 Cor. 15, 8) amb l'aparició de Jesús; dona al·liconaments en ordre al ministeri de la predicació, com els que podem trobar en l'epístola al Timoteu; raona de com s'ha de tractar al servent en l'epístola a Filemó: ¿Qui com ell ens parla del pontificat del Crist, del Crist sacerdot i víctima? I aquell sermó de la fe és reviscoll de mantes esperances. ¿Qui ens ha parlat, com Sant Pau, de l'estat de virginitat, si exceptuem Sant Joan en l'Apocalipsi? ¿I de l'estat del matrimoni, i de la condició de la vídua? Ell ens constitueix la primitiva Església en parlar de la personalitat i condicions dels bisbes, preveres i fidels; els falsos doctors són destriats dels doctors de la veritat; del Crist ens diu ésser "la imatge de Déu invisible, primogènit de tota criatura".

La densitat de doctrina, conjuntament a la manera personal de la seva exposició, atordeixen a més d'un en penetrar pels escrits paulins.

Per tant, AMICS DE LA BÍBLIA es proposen donar aquest curset primaveral escollint punts dels més interessants de les epístoles del gloriós apòstol dels gentils, qui en son ardent zel va mirar vers les nostres terres amb el desig de conquerir-les per al Crist.

Ordre de les lliçons:

LLIÇONS PÚBLIQUES

18 d'abril: *La Creació en el primer capítol del "Gènesi"*. Dr. Josep Casanelles, prev. — Exposició del primer capítol, maneres principals com s'ha explicat i el seu sentit *genesiàc*.

25 d'abril: *Els sis dies bíblics i la ciència moderna*. Sr. Josep Pratdesaba, astrònom. — Comparació de la cosmogonia mosaica amb les antigues de l'Egipte, l'Assíria, Grècia, etc., i amb les teories modernes. Una profusa projecció de diapositius, preparada expressament per a aquest acte pel Sr. Pratdesaba, farà molt plaent aquesta conferència.

CURSET DE PRIMAVERA

2 de maig i dissabtes consecutius: Deu lliçons so-

bre *Les Epístoles de Sant Pau*. Dr. Josep Casanelles, prev.

ANOTACIONS

Les lliçons sobre Sant Pau, els dissabtes, de set a vuit del vespre, a *Biblioteca Balmes*, Duran i Bas, número 11. La matrícula és l'acostumada.

Per a lloc de la sortida, per a estudis d'aquesta primavera, per especials raons, s'ha triat aquest any el Montserrat per a visitar el Santuari de la Madona i el Museu Bíblic, tan interessant ja actualment.

Les persones que sentin simpatia pels ideals d'AMICS DE LA BÍBLIA són pregades de coadjuvar a llurs finalitats d'apostolat bíblic. Poden adreçar-se a AMICS DE LA BÍBLIA, *Biblioteca Balmes*, Duran i Bas, 11.

Comentaris

Cultura esquerrana

Ha produït mal efecte la manera laica amb què s'han inaugurat els bells edificis dels Grups Escolars que tant honoren Barcelona. Ni una benedicció eclesiàstica, ni una referència religiosa. Oblit? Malícia?

Deplorable. Molt deplorable.

Prescindir de Déu en cosa tan de Déu i de la Santa Església, com l'Ensenyança, i en els moments vitals de la inauguració de diversos instruments de cultura, és falta que no té excusa.

Els nostres estudiants

Val a dir la veritat. L'actuació dels nostres estudiants, dels estudiants catòlics, durant la crisi universitària, encara no ben resolta, no ens ha semblat, en general, sempre digna dels seus altíssims ideals i de la seva positiva força.

Algunes vegades fins ens ha evocat (i Déu ens perdoni el retret) aquell cas de la quarantena de gallecs que, si mal no recordem, es deixaren atropellar per un parell de xavalots perquè ells, els gallecs, anaven sols. Volem creure que aquesta conducta, més que a culpable pusillanimitat, obeeïa a obligada prudència, perquè el valor personal prou bé que l'han demostrat moltes vegades, els nostres bons amics, en les alludides circumstàncies, i l'energia col·lectiva ja està fora de dubte.

L'actuació oficial de les nostres entitats escolars respon ara dignament a llur ideologia i a llur deure. Endavant i fora!

Les angixes de Poincaré

El "gran francès", com justament és anomenat qui porta consagrada a la seva pàtria una vida de treball ingent i de personals excel·lències verament extraordinàries, aterrit pels avenços del bolxevisme i veient en greu perill la civilització europea, fa una crida a totes les nacions perquè s'uneixin formant un front únic i es defensin per tal de salvar-se totes elles de les escomeses morals de la Rússia soviètica, de les quals "no se'n lliurarà ningú".

Conformes de tota conformitat, M. Poincaré.

En ço que ja no estarem conformes és en la gènesi i en les causes, pròximes i remotes, del bolxevisme i del seu alarmant desenrotllament. Ha estat a França, i a la França de M. Poincaré, on s'ha incubat el monstre rus i on ha trobat més escalf i més embranzida.

El laïcisme polític i cultural francès, que tant deu a la ideologia i a la política de l'avui aclaparat ex-president de la república francesa, féu possible la caiguda de Rússia en braços de Lenin pel procediment ideològic de què és mestressa la cultura francesa, filla del 89. Totes les revolucions contemporànies s'han alletat als pits de la Revolució francesa, i ara mateix, encara que la reacció vital de la nova generació promet al món millors dies, és encara a França, a París, on giren els ulls tots els que s'aparten de Roma, de l'Església de Crist.

OBRA NOVA

MANUEL DE MONTOLIU

BREVIARI
CRITIC

VOL. III

(1927-1928)

Preu: 6 Ptes.

Del món del treball

Caràcters de la crisi en els EE. UU.

"Cada terra fa sa guerra", sol dir-se, i en les crisis, guerres pacífiques, però no menys vitals, del treball, passa una cosa semblant. En la gran nació ianqui tothom es basqueja per alleujar les misèries dels obrers sense feina amb la major naturalitat. Les entitats religioses amb almoines i menjades oportunes, les culturals arbitrants recursos per al mateix fi, les mercantils estudiant i plantejant mitjants per a donar feina a més desvagats. Deixem-ho explicar una mica a un català força eixerit que recentment ha fet un viatge molt profitós als Estats Units, del qual acaba de tornar, En Josep Gudiol, nebot del gran sacerdot i arqueòleg vigatà que acaba de passar a millor vida.

Escriu desde New York:

"Amb el termòmetre han devallat els valors de l'*Stock Echange* i el nombre de desenfeinats va augmentant d'una manera espantosa. La sexta avinguda entre els carrers 40 i 55 plena de cases proporcionadores de feina, està plena de gent, homes i dones que llegeixen amb ànsia els infinits avisos de les portes, o seuen desanimats al caire de l'acera, mentres sobre ells passa brunzent el soroll terrible del tren elevat i per entre els entramats de ferro s'escola un vent gelat inaguantable. Els periòdics comencen a fer col·lectes pels *job-less*. La *Salvation Army*, aquesta agrupació d'homes i dones que porten un uniforme semblant a la nostra Creu Roja, donen concerts i discursos al mig del carrer per recaptar almoina i distribuir menjar entre els sense empleu. Tots els polítics i tots els milionaris diuen la seva opinió sobre aquest greu problema i cada setmana en la revista dels desempleats surten aquestes opinions amb comentaris irònicament dramàtics. Tothom entreveu un Nadal trist amb el Times Square ple de cues de famolencs davant els camions que reparteixen paquets de menjar, entre mig del deliri lluminós del Broadway que ja no té prous façanes per col·locar bombetes.

Els sense feina han imaginat una pensada genial. Han fet una societat per vendre pomes pels carrers. Les pomes de Nord Amèrica són les millors del món. Jo recordo que en les meves llargues travessies entre ciutat i ciutat de l'Est veia de tant en tant piles amb mils i mils pomes que semblava impossible poguessin ésser consumides. Ara aquelles pomes estan distribuïdes en infinits caixonets a les cantonades de New York amb un lleteret que diu: "Compreu pomes a 5 centaus. Ja que tenim l'Amèrica assedegada amb la llei seca, procureu no veure-la amb fam". I tothom menja pomes pels carrers, a la sortida del despatx i del teatre; tothom té a la seva habitació unes pomes lluent i vermelles amb perfum de masia. Estic segur que no tardarem a veure un gratacel destinat a la societat dels venedors de pomes que donen actualment la nota més característica de New York.

Pels carrers es veuen grups de gent amb un lleteret al barret, oferint-se a treballar per un dòlar setmanal. Algunes cases quan lloguen una dotzena de nous empleats els fan passejar una estona per la Quinta Avinguda amb un cartell en el què fan constar en públic el seu agraïment en lletres de motllo.

La fam i els desempleats, combinats amb la Creu

Roja, la *Salvation Army* i les calamitats financeres del Wall Street són l'argument de tots els acudits irònics dels periòdics i inclús de les revistes d'escenari. *Siegfield*, el cèlebre teatre de les més cèlebres *girls* del món està representant totes les nits la revista *Smiles* fent riure a la gent que pot pagar cinc dòlars a base d'un pobre desempleat.

En Ford, per animar la gent, despatxa sense dir res 150.000 empleats i l'endemà en lloga 100.000 fent-ho constar a tots els diaris amb grans lletres. I amb aquest truc i altres per l'estil les cues d'afamats creixen cada dia i la saludable, incomparable i satisfeta situació americana trontolla. Per més desgràcia molts dels xecs repartits entre els sense recursos van a parar, segons els reporters dels periòdics, als *speakeasy* i altres centres alcohòlics. Els bons departaments i els abrics de pell han baixat de preu i segons m'han dit algunes persones aquest anys poca gent s'atrevirà a sortir pel carrer amb barret de copa durante les futures fetxes".

La crisi australiana

Ja fa anys que Austràlia és governada pels laboristes d'empelt anglès, sense que hagin pogut aturar la davallada econòmica d'aquella república que, de tomballó en tomballó, ha arribat al capdavant de tot, és a dir, a no poder pagar ni els interessos del deute nacional, cosa en què altres repúbliques acompanyen la d'Austràlia.

I si la part econòmica és tan greu perquè, a més, escasseja el treball, i els jornals són esquifits, la part moral encara està pitjor. I ara no parlem de com és tractada per la xurma la nostra santa Religió, i per les associacions sovietistes. Igualment que a Rússia, si fa o no fa. Els temples es veuen assaltats i profanats, atropellats els sacerdots, insultats els fidels... Aquelles remotíssimes terres que podrien ésser un jardí paradisiac estan convertides en una nova babel soviètica, presa de fúries en forma humana i lliurada a totes les malvestats republicanes sindicalistes. En el pecat de divorciar-se de Déu porten la penitència els laboristes australians.

Fets diversos

Per iniciativa de la Federació de Sindicats Catòlics de Biscaia s'ha obert a Bilbao una Subscripció pública per auxiliar els obrers parats.

— Augmenta ràpidament a Itàlia el nombre d'obers sense feina. De 900.000 ha passat a 640 mil en poques setmanes.

— No és possible donar compte de les nombroses Assemblees anyals reglamentàries que van celebrar les Federacions Catòliques Agràries, però cal dir que totes, gràcies siguin donades a Déu, van de cara al dia.

La crisi del treball, provocant la misèria en les classes obreres, és causa de conflictes públics com el que va ocórrer a Còrdova fa pocs dies, on el poble, famolenc, assaltà els mercats, apoderant-se violentment dels queviures i batent-se a cops i a trets

amb els venedors i amb els agents de l'autoritat. Es registraren sensibles desgràcies. Cal prevenir per no tenir de plorar aquesta solució!

— S'ha tramès a tots els Sindicats Agrícoles de Catalunya el projecte d'Estatuts de la Unió de Sindicats Agrícoles, en formació, per tal que puguin estudiar-los i enviar l'adhesió amb tot coneixement de causa.

La Comissió organitzadora prega que si algun Sindicat no els ha rebut es dirigeixi a la Federació de Sindicats Agrícoles del Litoral (Vilassar), al

Sindicat de Martorell, al Sindicat de Cervera, a la Federació de la Coma (Montblanch) o al Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà, de Figueres.

— A més dels ferroviaris, demanen millores els funcionaris de l'Estat. Aquest moviment peticionari és ben general.

— Un economista anglès diu que a la Gran Bretanya, o bé es tenen de reduir els salaris, o bé posar impostos sobre els articles que consumeixen els obrers. En el fons tot dona el mateix resultat, a costes de l'obrer naturalment.

El laïcisme, única tirania

Totes les impressions que ens vénen de Rússia, tant que siguin trameses per catòlics com Josep Donillet, com per socialistes com Vandervelde, convenen o pintar aquell desventurat país com una gran ergàstula on una població cristiana incomptable gem i mor, sota la fam i els suplicis, tiranitzada per la dictadura d'uns pocs que han reeixit a organitzar la terror, valent-se de les desferres morals del llinatge.

Altres menes de dictadures oprimeixen o han oprimint diversos països d'Europa, però la palma de la crueltat i de la injustícia pertany indisputablement a la soviètica. Sempre s'ha vist que la tirania de baix, és més feixuga que la de dalt. Si no és un grau major de malícia el que ho explica, és, en tot cas, una menor responsabilitat, provinent de la difusió d'ella entre la massa demagògica, i aquella absència del sentit de la mesura que és conseqüència natural de la manca d'exercici. La rusticitat podrà ésser més sincera que la polidesa, però la sinceritat en el mal és una qualitat funesta.

La conseqüència que voldriem treure d'aquesta coincidència en la tirania de les dictadures burgeses i de les proletàries, prescindint del major o menor grau que atenyin, és que el respecte a la dignitat humana només s'assoleix en els sistemes polítics inspirats en els principis del Cristianisme.

Arribant d'un salt al límit que ens proposem, notem que la idea de la immortalitat personal és l'única que pot inspirar aquell respecte a la persona humana que faci impossibles totes les tiranies. Sense aquesta idea, l'home, ésser transitori, és inferior a l'Estat, ésser permanent — bé que no etern — i l'estatisme, sinònim de tirania, és conseqüència obligada. Però cal encara advertir que aquesta idea no basta que jegui en els esperits en estat estèril; cal que hi sigui viva i fecunda i que entri en el corrent polític com a llum orientadora i energia informadora de la ciutat d'ací baix. Quan un governant sabrà que regeix homes immortals, tindrà per la persona humana un respecte superior al que li mereixerà l'Estat, entitat transitòria, i les lleis divines que re-

gulen la moral i marquen el camí de la benaurança eterna senyorejaran damunt les lleis humanes. L'home, en tant que part de l'organisme polític, podrà haver de sacrificar-se a l'Estat, organització més o menys reeixida de la Pàtria — tal el cas de guerra, — però davant de la persona humana armada de drets i carregada de deures transcendents a la missió de l'Estat i fins al sentiment patriòtic, la llei humana inspirada en el Cristianisme s'acotarà reverent.

Aquesta idea gràvida de conseqüències polítiques circula per totes les pàgines de l'Evangeli. Allí ens és dit que no temem els qui poden occir el cos, i prou, ans temem Aquell qui, després d'occir el cos, pot tirar l'ànima a l'infern. Allí ens és dit que quan els poders humans ens persegueixin per odi a la veritat que professem, no ens anguniem pel que hem de respondre a reis i a presidents, car tot el que haurem de respondre a reis i a presidents, car tot el que haurem de dir ens serà inspirat. Allí són proclamats benaurats els qui patiran persecució per la justícia.

Hi ha, doncs, una llei superior a la humana, unes finalitats més altes que les polítiques, a les quals aquestes han de fer acatament. Suprimiu aquesta llei, treieu aquestes finalitats, o lleveu-los tota eficàcia en la constitució de la ciutat humana, i la consegüent sobirania absoluta de l'Estat serà la filosofia tenebrosa de la tirania.

El liberalisme, fill de Rousseau, en declarar la societat civil filla exclusivament del contracte lliure entre els homes, en excloure'n tot element natural, ço és a dir, tot element diví, fa de l'Estat la finalitat suprema de l'home i converteix la llei política en llei eterna i la raó d'Estat en essència de tota moralitat. No és cap altra la filosofia del feixisme, del sovietisme, de tota mena d'absolutisme que hagi aparegut damunt la terra.

El Cristianisme, en donar a l'home la consciència de la seva dignitat de ciutadà d'una Ciutat eterna i en fer-li guardar aquesta consciència operant en tots

els actes de la vida, majorment en la constitució i regiment de la Ciutat temporal, imposa als governs terrens una supeditació davant la persona humana i converteix la llei política en un adjutori inferior de la llei moral. Fora d'això, no hi ha sinó arbitrarietat. El desconeixement de Déu per l'Estat, és la deificació de la sobirania terrena. El laïcisme de la tirania.

No sabem veure cap diferència entre les diverses tiranies que han malmenat els pobles. Que el qui es proclama sobirà absolut sigui un cabdill victoriós, o un ambiciós afortunat, o una majoria triomfant en els comicis, és indiferent quant a la llibertat dels ciutadans, si el poder així establert es creu alliberat de la llei divina i es constitueix ell mateix origen de tots els drets i dictador suprem de tots els deures.

Així hem vist com la dictadura proletària de Rússia ha confiscat i profanat temples amb el mateix pretext amb què trenta anys enrra ho havia fet la França democràtica: en nom de la llei. La llei humana, o millor dit, la coacció disfressada de llei, es creia divina: que fos dictada per un tirà o per una majoria, l'essència dictatorial roman la mateixa.

Només la llei de Déu pot salvar als pobles de la ti-

rania. Qualsevol poder humà que se'n declari exempt —i en el fons, és aquesta l'essència del laïcisme— és per aquest sol fet un poder tirànic. Podrà ésser que per un moment la bona qualitat moral dels governants els guardi de comportar-se tirànicament, però tard o d'hora el mal arbre produirà mals fruits.

Quan a la base d'un govern hi ha el respecte a la Llei de Déu i a la destinació eterna dels homes, qualsevol sistema és bo; però no pot negar-se que aquest respecte comportarà com a conseqüència més o menys propera el reconeixement del dret dels ciutadans a tenir una intervenció en la gerència d'uns interessos que són de tots. Tots els grans juristes catòlics —aquí mateix s'ha demostrat— vindiquen el dret dels pobles a designar llurs governants i no és sense gran significació que les formes legítimament democràtiques nasquessin ja a l'Edat Mitjana sota la pressió de les idees catòliques.

Però si la democràcia vol usurpar els drets de Déu, cau ràpidament en tirania, qualsevol que sigui la forma externa que adopti. Ahir ho demostrà França, que encara no s'ha guarit del tot; avui ho demostra Rússia.

(De "La Paraula Cristiana")

La propaganda protestant

Un bon amic nostre ens tramet una petita tarja d'invitació a unes "conferències públiques" "sobre temes de caràcter social, moral i religiós". Un dels temes, el de torn, ja denuncia el caràcter de tots els altres. Es tracta, senzillament, d'una propaganda protestant pública, organitzada per un viatjant de Bíblies protestants, segurament, i a càrrec d'un tal Struve, que tal volta és el viatjant alludat.

En la tarja, escrita en castellà, s'invita amablement —"cordialmente" a les famílies "que en ellas (en les conferències) hallarán plena satisfacció a los deseos de su espíritu".

Targes iguals es repartien l'altre dia a la Rambla de Catalunya per unes noies de 18 a 21 anys d'edat.

Suposem que les autoritats civils no ignoraran aquest fet i molt menys la legislació actual sobre aquest llinatge de propaganda, que està prohibida i castigada.

La importància del fet en el terreny religiós no la negarà pas ningú, però tampoc en l'ordre polític nacional. La penetració estrangera, l'anglesa sobretot, es fa a base d'aquesta propaganda, que ha ocasionat grans danys en algunes regions on és més intensa, com Galícia. Allí l'ambient anglès és, gràcies a això, tan fort i dominador, que quan s'ha tractat d'arranjaments internacionals en les grans crisis europees, dita regió s'ha indicat com a molt pròpia per a la "influència britànica". Així han començat alguns conflictes nacionals d'amargues conseqüències.

Heus ací les normes traçades per l'Església Catòlica respecte la constitució i govern dels Estats. Aquests decrets i principis si són judicats rectament no reproveu cap de les diverses formes de govern, ja que aquestes res tenen que estigui en desacord amb la doctrina catòlica; i si són aplicades amb prudència i justícia, poden totes garantir la prosperitat pública. Més encara, no reprovem que el poble tingui participació major o menor en el govern; en certs temps i sota certes lleis pot arribar a ésser això no solament un avantatge, sinó un deure per als ciutadans.

(De l'Encíclica "Inmortale Dei" de Lleó XIII.)

Organitzem les joventuts

PER GASTON GERARD

En catòlic i en català

En els molts anys que ja portem lluitant en el camp social, potser en cap altre moment havíem vist un abrandament en sentit catòlic com l'actual. Sobre-tot, entre les joventuts.

La refluïda que arreu de la nostra terra han portat actuacions anteriors es nota ara i amb ratlles vigoroses que ningú no pot posar en dubte. Aneu on vulgueu de la terra catalana i trobareu el desig de què es faci quelcom per agrupar aquests joventuts, els catòlics tots, per a l'actuació civil i ciutadana.

A aquest resultat han contribuït — a la nostra manera de veure — dos factors: primer, el renaixement espiritual portat a cap en la nostra terra per la immensa obra dels exercicis espirituals; i segon, la reacció natural i lògica contra els factors de descomposició social que signifiquen tantes i tantes actuacions equivocades com avui hi ha en el món. Un i altre factor han portat el convenciment de què la lluita d'avui ho és entorn de les bases mateixes de la civilització cristiana, i es tracta de salvar, dins d'ella, aquestes bases que constitueixen el perni de la societat del món.

Creiem, doncs, arribada l'hora d'actuar; i constituïria un pecat greu per als catòlics el desapropiar un moment com l'actual que la Providència ens posa a les mans sense mèrit per part nostra.

Qui pot dubtar de què el mot d'ordre ha de sortir de Barcelona? És inútil avui parlar de províncies; és inútil fins i tot parlar de diòcesi. Totes aquestes divisions, per als seus respectius objectius, molt bé. Però, quan es tracta de moviments col·lectius espirituals, socials principalment, el centre, l'eix de tota actuació en terres de Catalunya és Barcelona, el fogar espiritual de tots els catalans.

I és per això que d'arreu se'ns demana: Quan ve l'organització? Com és que a Barcelona es retarda tant? Quin pensament tenen els catòlics catalans de Barcelona?

I si el mot d'ordre ha de sortir de Barcelona, no cal dir que ha de sortir en català. Avui és una veritat que no admet rèplica, un dogma quasi, que tot el que en la nostra terra no porti l'encuny català és condemnat irremissiblement al fracàs. Fins i tot aquelles normes i directrius generals de l'Acció Catòlica aquí han d'adquirir una coloració especial, catalana, ja que d'altra manera resultarien eixorques i sense contingut pràctic.

Cal, doncs, que l'organització l'aixequi Barcelona i la faci en català, sense que això vulgui dir desco-neixement de les autoritats en tots els ordres, existents fora de Barcelona.

Cal més, encara; cal que l'organització ho sigui al marge de tota política. Les nostres joventuts, so-

bretot, tenen un camp prou ample dins l'acció social i sindical, dins la moralització de costums, dins la cultura, dins l'esport i dins l'art perquè calgui recórrer a la política amb la finalitat d'unir-les i estructurar-les.

No, de moment cal deixar la política als polítics. I dins l'organització que s'aixequi hi han de cabre tots els qui, pertanyents a distints partits, sentin i pensin en catòlic. I no solament hi han de cabre, sinó que és de desitjar que hi vinguin. Si diguéssim el contrari, aniríem a parar a una de les dues igualment absurdes conseqüències: o que en els nostres partits polítics no hi ha catòlics — quan n'hi ha i amb gran abundor, gràcies a Déu — o que les organitzacions catòliques s'han de mostrar enenfi-gues de tot partit polític, cosa absurda i sense sentit, ja que les organitzacions polítiques tendeixen al govern del país, i al govern cap problema interior no li pot ésser estrany ni foraster.

Ara n'hem tingut un exemple arreu i en particular a Barcelona. La Junta Diocesana d'Acció Catòlica d'aquesta diòcesi ha dictat unes normes electorals — només copiant les dictades per les autoritats de l'Església — que han obtingut un èxit popular remarcable. Doncs bé; això ho ha fet la Junta prescindint de partits polítics. I sortosament han estat molts els homes de partits polítics que les han fet seves, doncs aquests homes polítics no han deixat mai d'ésser catòlics, i saben que l'obligació d'actuar en catòlic per a un catòlic ho és tant dins la vida privada com dins la vida pública.

L'organització ha d'ésser de totes catòliques que de moment es trobin en millor disposició d'organitzar-se dins la vida pública, però començant per les joventuts.

Aquestes es senten freturoses d'actuació. I són milers i milers els joves distribuïts per tota la terra catalana que senten dins la seva ànima el desig de treballar en cristià i de fer coses. Res millor ho pot indicar que l'èxit assolit pels articles del Dr. Bonet a *El Matí* i per les veus que en a premsa forana cada dia s'aixequen clamant per aquella organització.

Uns còrcols d'estudis; uns agrupaments de propaganda oral, disposats a inundar de conferències i discursos la terra catalana en cada moment i segons les normes que dictin els capdavanters; una intervenció en les Universitats i Instituts, que avui n'estan tan necessitats. I quantes i quantes altres necessitats es poden atendre mitjançant aquesta organització!

Amunt, doncs. Els homes directores de l'acció catòlica, els pensadors, els escriptors dels nostre camp, que recordin que es troben amb un instrument a la mà que poden utilitzar amb facilitat. Potser cap altra època com la present no havia estat més preparada per aquell objecte; i que pensin, sobretot, que Déu pot demanar compte a la gent de talent i de direcció de desapropiar aquest moment en què la pasta és bona i el llevat està a punt.

Demà potser serà tard.

La vida de Lleó XIII

PER J. CIVERA I SORMANI

V

Monsenyor Pecci, bisbe de Perusa

Per a evitar vessament de sang, i tenint en compte la psicologia dels habitants d'aquelles terres, el Prelat s'oposà a què les tropes austriacques, que acudien a defensar les províncies pontificies comanades pel príncep de Lichtenstein, ocupessin Perusa.

Quan Monsenyor Pecci, l'any 1853, fou elevat al cardenalat, en els pobles de la Itàlia central la fam feia estralls. En totes les parròquies hi havia pòsits de blat per auxiliar els pobres. En el seu palau episcopal obrí una cuina econòmica on els indigents acudien diàriament. Organitzà una Comissió de Caritat, composta de clerecia i de seglars, la qual tenia per missió auxiliar els pobres.

L'any 1860 es va agreujar la situació. Els soldats del Piemont es varen apoderar del palau episcopal, dels seminaris i de la residència dels canonges.

El general Fanti, malgrat les sollicituds del cardenal Pecci, ordenà el bombardeig de la ciutat.

Tota la Umbria va haver de sofrir el jou de la dictadura, suportant pacientment tota mena de vexacions. Els emigrants polítics es varen refugiar a Perusa, pervertint la moralitat i els costums del poble. Eren arrabassats els registres parroquials i fou declarat obligatori el matrimoni civil.

El cardenal Pecci va haver de comparèixer davant els tribunals de justícia, per no haver volgut reconèixer les lleis atemptatòries a la dignitat de l'Església. Alguns clergues havien signat el celebrat document de l'ex-pare Pasaglia, i el cardenal Pecci els amonestà. Per haver comès aquests delictes fou portat als tribunals, però aquests no varen poder condemnar-lo i sortí triomfant.

Defensà amb ardidesa els sacerdots perseguits i calumniats i evità la profanació de les esglésies, que anaven a ésser lliurades a cultes heterodoxos.

Es dirigia amb respecte a les autoritats, però es mostrava enèrgic davant els atropells que cometien.

Monsenyor Pecci coneixia les intencions d'algunes potències europees respecte els principats i regnes d'Itàlia, i en pastorals notabilíssimes va defensar el poder temporal de la Santa Seu.

Gairebé tots els pobles d'Europa estaven trasbalsats per la guerra que l'emperador Napoleó III dirigia contra l'Imperi austriac, amb el seu aliat Víctor Manuel, rei del Piemont. Àustria era l'enemic més fort que tenia la revolució. Varen vèncer les armes aliades, i aquell triomf fou el començament de la unitat italiana i de la caiguda dels Estats del Papa. Napoleó III va seguir les petjades del seu oncle Napoleó I qui, en apoderar-se del Papa Pius VII, no perseguia altra finalitat que ensenyorir-se dels Estats Pontificis.

Quan Napoleó III i el comte de Cavour es posaven d'acord per a fer la guerra a l'Àustria, i Garibaldi feia flamejar davant els seus seguidors la bandera revolucionària, Monsenyor Pecci, va escriure la notabilíssima pastoral en la qual defensà amb arguments solidíssims el domini temporal dels sants Pares. En aquell document el cardenal Pecci posà una vegada més de manifest la seva prudència, la seva diplomàcia i el seu coneixement dels homes i dels problemes que agitaven fortament la majoria dels pobles d'Europa.

"El Papa — afirma Monsenyor Pecci, en l'alludida pastoral — ha de servir íntegrament el dipòsit de la fe, mantenint la veritat revelada, immune de tot error entre els pobles fidels. Ha d'ésser, per consegüent, lliure per a comunicar-se amb els bisbes, amb els sobirans, amb els súbdits, per tal que la seva paraula, òrgan i expressió de la Divina voluntat, tingui lliure curs sobre la terra i sia arreu anunciada segons les regles i disposicions canòniques."

El cardenal Pecci recorda als seus diocesans la declaració oficial de la lògia del carbonarisme, que diu així: "El nostre objecte final és el de Voltaire i de la Revolució Francesa: l'anorreament del catolicisme i de la cristiandat."

El ministre de Cultes del Piemont, senyor Minghetti, adreçà una circular als bisbes, el dia 26 d'octubre de 1861, demanant que deixessin de romandre fidels al Papa respecte el poder temporal.

El cardenal Pecci redactà un document bellíssim, que varen signar tots els bisbes, en el qual era posada de manifest la seva adhesió fermíssima al Vicari de Jesucrist. Ell no temia les intrigues ni les amenaces de la revolució triomfant. Aquest document va omplir de gaudi el cor dels catòlics que veien en el cardenal Pecci el més ferm defensor de l'Església. Era, en efecte, el gran cardenal un home ardit que mantes vegades va posar de relleu la seva fortitud espiritual.

La revolució va fer grans estralls, però ell, sense témer els homes que s'havien proposat fer trontollar l'Església, blasfemava durament llur actuació. Per aconseguir que regnés la més gran desorientació entre els catòlics, hom venia a preus populars tendencioses traduccions de la Bíblia i publicava fascicles en els quals eren defensades doctrines herètiques. En aquells temps hom blasfemava horriblement. Hom exposava pintures i gravats on la pietat i la puresa eren ultratjades. Hom representava obres escèniques els autors de les quals no cercaven altra finalitat que ridiculitzar l'Església i el Papa. Els homes sortits de la revolució pervertien la joventut i els costums públics.

El cardenal Pecci s'adreçava a les autoritats que toleraven la desmoralització de la joventut i els recordava el deure que tenien d'evitar la perversió del poble. Defensà ardidament la llibertat de l'Església.

El "Fair play" com exponent de cultura

Hi ha moments i estats en la vida dels pobles que diuen tant per ells mateixos, que la seva sola consideració il·lustra l'observador imparcial més exactament que no pugui fer-ho mitjançant un estudi "a priori" d'aquelles collectivitats. I es busca concretar aquests estats, siguin de cultura, siguin de l'ordre que siguin, en fórmules que expressin la seva essència, que incloguin aquell conjunt de qualitats que els caracteritzen. No sempre, però, són aquestes fórmules reeixides. Mantes vegades sols enuncien, indiquen, aquest conjunt i la llur explicació deu buscar-se per camins indirectes. El "Fair Play" és una d'aquestes paraules. Examinant els termes amb què l'enuncia, he de confessar que poca cosa ens diuen. "Fair Play" traduït a la nostra parla no vol dir més que "Joc brillant" o bé "Joc bonic". És aquesta, doncs, una expressió intrainuïble, un concepte que no té en la nostra parla equivalent. Busquem ara, encara que pels camins indirectes, la seva explicació.

Suposa el "Fair Play" un esperit ample, i manifestant-se en dos aspectes. El primer, en quan admetent l'existència en tot acte col·lectiu d'una ampla finalitat comú i el segon, en quan sap el membre integrant d'aquella collectivitat, sacrificar la pròpia individualitat en profit del conjunt. No cal pas afegir com també deu donar-se a aquella finalitat un predominant sentit pràctic, o tendència a un màxim resultat.

Cal fer, però, una aclaració en el que es refereix al primer aspecte, perquè no pot pas negar-se el fet de l'existència en tot acte col·lectiu d'una finalitat comú, aglutinant necessari. En l'aspecte que ens interessa, hem d'assenyalar solament l'amplitud de visió que caracteritza el "Fair Play". Es tracta, per així dir-ho, d'un problema de perspectiva, i si en l'individu físic una ampla visió intel·lectual suposa un esperit selecte i cultivat no podem per menys d'atribuir una col·lectiva amplitud de visió a una més refinada cultura del grup. El segon aspecte suposa, per altra banda, una vigorosa violència de la voluntat en el seu afany d'individualització, i crec que aquesta és conseqüència d'aquella major perfecció intel·lectual de què abans parlava. No cal pas repetir, doncs, que són aquestes qualitats assenyalades i que integren el "Fair Play", resultant magnífic de refinades cultures i en els nostres dies en què la "Kultur-Kampf" de Bismarck és el mot d'ordre de les minories intel·lectuals més selectes (si bé excloent-ne dintre el camp catòlic les tendències heterodoxes d'aquell) no podem per menys d'assenyalar amb respecte les collectivitats o pobles més avançats en aquest punt.

Deixem de banda, però, consideracions abstractes i busquem entre els pobles de més avançada cultura el qui més enllà hagi arribat. Jo crec que aquest poble és l'anglès. Estudiar aquí tots els aspectes en què es manifesta aquesta superior cultura és impossible. La consideració del moment històric nostre ens facilitarà l'elecció. Anem a considerar esports i política, les dues grans preocupacions dels nostres dies.

Dintre el conjunt d'esports, escollim-ne encara un, aquí el més desenrotllat. Ens referim al fut-bol. Sempre ha sorprès la impressió de ciència que donen els equips anglesos. Les seves jugades són gairebé fórmules matemàtiques (valgui la hipèrbole). Cada element actua dintre la formació amb una tal exactitud i disciplina que desapareix l'individu per convertir-se en un simple membre del conjunt. Això explica, crec jo, l'absència d'aquestes individualitats fortament acusades que caracteritzen els nostres equips. Si és evident, però, que tot equip ha de procurar-se la victòria, per damunt d'aquesta, i és aquí on es manifesta el "Fair Play", hi ha l'excel·lència del "match", la noció de que el fut-bol no és solament la lluita de dos equips per la victòria, sinó que el veritable fut-bol és una armònica actuació de dues forces envers una finalitat de guany, subordinada, però, en tot moment, a aquella harmonia.

Sobre aquest tema publicava *El Matí*, fa uns dies, un article assenyalat i alligador de l'amic A. Navarro Sedó, i si el meu treball defuig tota concreció, no puc, però, deixar de subscriure totes les idees en ell tan ben exposades.

L'estudi del "Fair Play" aplicat a la política constitueix una variant, del treball publicat en el número d'aquest setmanari corresponent al 21 de març passat. L'essència del règim parlamentari suposa l'existència d'una majoria, (govern) i una minoria (oposició). I la diferència entre uns pobles i altres, dotats tots d'un mateix règim parlamentari estriba solament en l'existència o inexistència d'aquelles qualitats.

Amplitud de visió i consciència perfecta de la unitat de fi són aquí més necessàries encara per la transcendència de les funcions a què s'apliquen. Són admirables en el terreny esportiu en quan indiquen un refinament cultural. En el terreny polític són absolutament necessàries per l'eficiència del règim. El veritable govern resulta no d'una oposició de forces, tendint a anular-se o a dificultar-se la gestió, sinó d'una armònica actuació i exacte acompliment de les funcions pròpies, sense que aquesta harmonia exclogui el joc d'opinions de què ha de néixer la veritable compensació de les diferents tendències nacionals. Prou sabuda és l'actuació de les forces parlamentàries espanyoles per fer-ne una ressenya. La lluita clàssica, eterna ensems que aferrissada entre govern i oposició, sense altre afany que l'anul·lació de les forces contràries són pàgines de la nostra història que no voldríem pas veure revivre. Desenrotllament tan erroni de la vida parlamentària és una de les causes i no lleugera, de les inquietuds de l'hora present.

Per contra l'actitud de l'oposició parlamentària anglesa és admirable. Mai oblida la seva funció primordial, d'element actiu i necessari en un govern democràtic. La seva actuació sempre es manifesta d'acord amb la funció que li pertoca i en la vida política anglesa no s'admet l'actitud, aquí abans tan freqüent, senzillament obstructionista. Tot, perquè té noció clara de la pròpia funció ensems que la

necessària amplitud de visió per comprendre que per damunt de les lluites de partit hi ha la defensa d'Anglaterra. D'altra banda, sols queda a fer una lleugera referència a l'existència en el polític anglès d'aquella educació de la voluntat, de què abans parlava i que el fa mantenir-se dintre la disciplina del partit. Això ens ho corrobora la tradicional estruc-

tura parlamentària anglesa i si avui veiem que aquesta trontolla i un nou partit ha destruït la clàssica divisió, sols indica l'existència d'una inquietud profunda i de vacil·lacions davant dels greus problemes de la post-guerra i malgrat totes les diferències del matis, pot fer-se encara una classificació fonamental comprenent Conservadors, Liberals i Laboristes.

Fonament natural de l'autoritat

Déu ha fet l'home, social per naturalesa. Isolat dels seus semblants — ha dit Lleó XIII (Enciclica *Inmortale Dei*) — l'home no pot procurar-se el que és necessari i útil a la vida, ni adquirir el perfecte desenvolupament de l'esperit i del cor. "La família isolada no es mitjà suficient per a assegurar el ple desenrotllament del nostre ésser i de la nostra existència. La societat civil o política és, doncs, natural.

Ara bé; cap societat no pot subsistir sense una autoritat, que, com també diu Lleó XIII, imprimeix eficaçment a cada un dels membres un mateix impuls vers el fi comú.

L'autoritat, el mateix que la societat, procedeixen, doncs, de la naturalesa i, per consegüent, del mateix Déu.

Una conseqüència resulta immediatament d'aquest principi: resistir a l'autoritat és resistir l'ordre establert per Déu.

Altra conseqüència afecta a l'autoritat mateixa: el que la té està posat per Déu per al servei del poble. El servei del poble és l'única raó del seu poder i fixa els seus límits.

Baldament l'autoritat emani de Déu, no es presenta en forma de donació a aquest individu o aquella família. Déu no designa el que exerceix el poder. No ho ha fet sinó excepcionalment, en la història del poble jueu, per l'especial vocació d'aquest poble.

Déu no determina tampoc la manera de devinar els governants, ni les formes de la Constitució. Aquestes contingències depenen de fets humans, per exemple, d'una llarga tradició o d'una constitució escrita.

No estant providencialment lligada la legitimitat del poder a cap forma de govern, no pot haver monarquia, ni aristocràcia, ni democràcia de dret diví.

L'Església Catòlica, en les seves relacions oficials amb els Estats, fa abstracció de les formes que els diferencien, a fi de tractar més lliurement amb ells sobre els interessos religiosos dels pobles.

Per tant, admet com altra qualsevol la forma democràtica, és dir, la participació major o menor del poble en el govern.

En l'ordre especulatiu, els catòlics tenen, doncs, com tot altre ciutadà, plena llibertat per a preferir una forma de govern a altra, precisament perquè cap d'aquestes formes especials no s'oposa als dictats de la sana raó ni a les màximes de la doctrina cristiana.

Però, com en semblant matèria ens veiem inevitablement situats davant realitats pràctiques, tots els individus han d'acceptar els governs establerts, i no intentar res fora dels camins legals, per a enderrocar-los o per a canviar de forma. Reconèixer als individus la llibertat de fer una oposició violenta, ja a la forma de govern, ja a la persona dels seus caps, equivaldria a instal·lar en la societat pública, amb caràcter permanent, el desordre i la revolució. Únicament una tirania insuportable, o la violació flagrant dels drets essencials més evidents dels ciutadans, justificarien, després del fracàs de tots els altres mitjans legals, el dret de rebel·lió.

(Del Codi Social, redactat per la Unió Internacional d'Estudis Socials, fundada a Malines, sota la presidència del cardenal Mercier.)

**JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
CATALUNYA SOCIAL?**



BREVIARI CRÍTIC per Manuel de Montoliu, volum III, anys 1927-1928. Publicacions de l'Oficina Romànica. Biblioteca Balmes, 1930.

La continuïtat, que sempre és un nou mèrit en tasques de vàlua positiva, dona la principal raó d'ésser a publicacions com aquesta, que són reculls seleccionats de notes publicades a les planes d'un diari. L'excel·lent obra crítica de Manuel de Montoliu en els seus *Breviari crític* de "La Veu de Catalunya", guanya relleu, quan podem estimar-la en conjunt en aquest seguit de volums biennals, on la selecció de les notes sobre obres de més vàlua, és presentada per seccions, i va prologada amb un nou estudi de conjunt, que és com una visió sintètica del moviment literari català en cada període, però amb més afinament i llibertat de judici que en les mateixes notes del *Breviari Crític*, perquè és feta més reposadament i no ha d'anar a les planes d'un diari. D'aquí uns quants anys la col·lecció d'aquests volums serà el treball més seriós d'informació sobre el moviment literari català contemporani, i fonament d'estudis ulteriors sobre la història de la nostra literatura.

El volum III porta un apèndix de notes crítiques d'Octavi Saltor, que corresponen al temps que Manuel de Montoliu suspengué la seva tasca a les planes de "La Veu". Així el panorama resta complet.

C.

DICCIONARI CATALÀ-VALENCIÀ-BALEAR, Tom I, redactat de Mn. Antoni M. Alcover i En Francesc de B. Moll, il·lustrat amb 240 dibuixos d'En F. de B. i En Josep Moll i Casanovas. *A. Arg.* (15.000 articles, entre els complets i els de referència). — Palma de Mallorca, 1930.

Per fi podem tenir a les mans, elegantment lligat amb cobertes especials de tela i llom de pell, el primer volum d'aquest magnífic inventari de la llengua catalana antiga i moderna, literària i dialectal. Són 920 planes de text entre introducció i articles, planes nodridíssimes, i d'una utilitat grandíssima, i fins al present en lloc més igualable, per l'escriptor català que vulgui tenir ciència pròpia de la bonesa de les paraules i formes que empra en les seves produccions.

Més de 25 anys ha durat la tasca de replegar els materials d'aquest Diccionari. El seu iniciador mossèn Antoni M. Alcover, ha recorregut personalment els pobles de Catalunya, València, Rosselló i Balears, replegant la conjugació viva dels verbs més irregulars, paraules, tradicions, folklore. Especialment l'any 1921, acompanyat del novell i ja acreditat filòleg En Francesc de Borja Moll i de dos ajudants més, féu una recerca lexical durant cinc mesos en els pobles que van del Pireneu a Alacant. Mentrestant muntava una riquíssima Biblioteca filològica i literària, que ha arribat ja a 2.000 volums. El català antic i el català literari modern hi tenen pleníssima representació, com pot hom veure en el catàleg bibliogràfic que encapçala el Volum I del Diccionari. El

contingut lexical d'aquestes obres, íntegrament en la majoria i seleccionat en les darreres, és estat recollit per obra de seminaristes i sacerdots.

Al mateix temps, no comptant la col·laboració dels centenars d'esponants que s'interessaven per l'obra, en totes les regions persones intel·ligents i seleccionades han anat replegant materials del parlar viu i dels documents d'arxius i biblioteques.

Tot aquest tresor classificat i ordenat alfabèticament omple 37 calaixos amb un total de 3.000.000 de cèdules lexicogràfiques.

La redacció dels articles és obra principalment d'En Francesc de Borja Moll. La definició i classificació de sentits i usos, la tria dels textos clàssics i moderns comprovats, els elements folklòrics, variants morfològiques i ortogràfiques, transcripció fonètica i etimologies, demostren un filòleg de lluc, que està al corrent dels últims estudis lingüístics.

Les il·lustracions a ploma, perfectament executades, són un complement molt estimable de l'obra, que es recomana de més a més per una composició tipogràfica nitidíssima i ben resolta.

És un Diccionari de consulta, com no el tenen moltes llengües modernes.

Llàstima, que la manca d'una subscripció com es mereix, no en permeti la publicació activa!

C.

OBRA IMPORTANTÍSSIMA

EL NOU TESTAMENT

en dos elegantíssims volums. Text de la Vulgata Clementina. Versió i notes per la Comissió tècnica de l'"Obra del Sant Evangelí", de FOMENT DE PIETAT.

El primer volum, que conté Els quatre Evangelis i Fets dels Apòstols, consta de més de mil planes; el segon, que conté Les Cartes de Sant Pau, Les Cartes Catòliques i l'Apocalipsi, en té més de vuit centes. Impressió nitidíssima, format elegant, paper indià, notes abundants i selectes, mapes a cinc tintes.

Llibre indispensable a tots els fidels.

Es venen els dos volums per separat, i també el llatí sol o el català sol en un volum sumament manual. Així, tothom pot tenir, TOT EL NOU TESTAMENT, si vol, en un sol volum. El preu de cada volum per separat és de 8'50 ptes. El d'un sol volum, contenint tot el Nou Testament, és de 11 pessetes el llatí i 9 el català. Tots aquests volums es venen enquadernats en finíssim pegamoid imitació xagri. Enquadernacions més luxoses a distints preus.

III DE LA SEMANA

El període hebdomadari d'aquests curts apunaments va perllongant-se, i tindrà de perllongar-se encara fins que l'allau d'esdeveniments històrics que ens empeny, vagi minvant i deixi veure un xic clar el que ha passat sota pluges diluvianes i sols primaverals, i en ple *tempus Paschali*, de què la nostra pàtria servarà memòria sempiterna...!

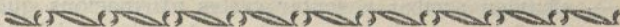
També a l'estranger passen coses memorables, la primera de les quals en ordre a importància, ha estat l'acord duaner germànic-austriac, precursor púdic de la Unió política, estatal, sota un sol govern i una comú bandera, d'Alemanya i Austria, a la qual unió és inútil que s'oposin França i les seves potències aliades, perquè la lluita contra les lleis naturals és, a més d'inútil, catastròfica en definitiva. L'Entesa comença a pagar una de les més greus equivocacions del Tractat de Guerra, (no de Pau), de Versalles: la destrucció de l'imperi austro-hongarès, tan necessari per a l'equilibri danubià i de l'Europa Central, a més de la pau balcànica.

L'altre esdeveniment és la suau, però solidíssima proclamació de la Dictadura en la república germànica. Aquesta empresa quasi draconiana de la Dictadura civil solament era possible en un poble d'un grau de civilització molt alt i sota un comandament militar patriarcal com el d'Hindenburg.

Allí s'ha donat el cas de què els mateixos partits contra els quals s'ha aixecat la Dictadura s'han convençut, sense grans estudis polítics de la seva necessitat. En canvi a Portugal ja se'n mostra cansat el poble, encara que gaudeixi d'una pau social i una situació econòmica desconeguda per ell en vint anys de república maçònica. De moment, sembla que són els militars qui corren l'aventura política d'enderrocar l'actual règim per ells establert. Els acords de la Taula Rodona, que tan falaguers judicis i bones esperances varen promoure a Anglaterra i a la mateixa Índia, no han respost com hom suposava a la seva transcendència.

Els amics d'En Ghandi li han produït molts desenganys, i ell tampoc no ha tingut sempre serè el seu ànim davant, cal dir-ho, de les mil dificultats allí trobades. De totes maneres, els anglesos, que a Egipte es mostren fermes contra els moviments nacionalistes no bé s'inicien, a la Índia van trampejant les dificultats en espera de temps millors. Ara preocupa més a Mac Donald la crisi del treball que costa cada dia sumes fantàstiques al tresor anglès,

que l'esdevenidor indià. El viatge del Príncep de Galles a l'Amèrica del Sud diuen que ha estat un èxit de Corredor de Comerç. Així fos, rai! Quelcom, però, ha minvat el nombre d'obriers desfeinats a la Gran Bretanya, mes la mica de satisfacció per les dues coses obtingudes, s'ha vist contrarestada pel dèficit enorme del finit pressupost.



FOMENT DE PIETAT

Per a la glorificació del Dr. Torras i Bages

Exemplaritat de l'Il·lustríssim Dr. Torras i Bages

Bisbe de Vich

pel P. Ignasi Casanovas, S. J.

Un volum de 152 planes, 1 pesseta.

Sermonari

Un volum de 838 planes, en rústega, 9 pessetes; en tela, 11.

La Tradició Catalana

Un volum de 484 planes, en rústega, 5 pessetes; en tela, 7.

La Ciència del Patir

Un fulletó de 48 planes, 30 cèntims.

Sant Lluís Gonzaga

Miniatura psicològica. - Preu: 50 cts.

Compendi de la vida de Sant Josep Oriol

Preu: 30 cèntims.

Mes del Sagrat Cor de Jesús (Setena edició).

Preu: 1 pesseta en rústega; en tela, 2

Set Diumenges de Sant Josep

Preu: 30 cts. en rústega; en tela, 75.

Novena a la Mare de Déu de Montserrat,

amb les oracions de la Visita espiritual, 20 cèntims.

Conceptes del Dr. Torras sobre la santedat.

Es regala com fulla de propaganda.

Noticiari

Espanya

La Congregació del Sant Ofici ha publicat un Decret pel qual condemna enèrgicament les noves doctrines d'educació sexual dels joves d'ambdós sexes, i l'eugenèsia.

La Congregació del Sant Ofici s'ha pronunciat, doncs, autoritzadament i definitiva sobre una qüestió que tant ha interessat i apassionat a escriptors, educadors i pedagogs, catòlics i no catòlics.

A través de publicacions i controvèrsies — diu — s'havien arribat a sentar certes afirmacions que constituïen un veritable mètode d'educació i iniciació sexual, dient que convenia ensenyar als joves tot el que es relaciona amb els fenòmens de la generació; a això havien anomenat alguns un nou mètode d'educació sexual directa.

Això no pot tenir aprovació — diu la Congregació — i per això no cal sinó citar frases espirituals de l'Església i dels grans mestres espirituals.

La Congregació del Sant Ofici lamenta que entre els que propugnen i defensen el mètode nou hi hagi algun catòlic.

El propi decret condemna així mateix i reprova l'eugenèsia, tant positiva com negativa, la qual — diu — ensenya el procediment per aconseguir la millora de la raça menyspreant les lleis humanes, divines i eclesiàstiques que regulen el matrimoni i els drets individuals.

Es concedeix enorme importància a aquest document, que, com es veu, es troba estretament relacionat amb les últimes Encíclics de Pius XI^o sobre l'educació cristiana de la joventut i sobre el matrimoni.

— Gran nombre de mestres i educadors de nois, han acudit a la Delegació municipal de cultura perquè es vigili i prohibeixi per tots els mitjans l'exhibició de gravats pornogràfics i tota classe de papers escandalosos en els kioscos i aparadors de la ciutat. D'ací endavant, en arrendar-los, ja es posarà ben explícita aquesta condició.

Estranger

El Prefecte de policia de París, ha prohibit la permanència de dones que vagin soles, a les terrasses dels cafès, si no es tracta de dones estrangeres.

Suposem que les nostres esquerres ja hauran protestat, a hores d'ara, en nom dels Drets de l'Home (en aquest cas de les dones), contra aquest acte de tirania policiaca.

I a París, seu i cap de la civilització moderna!

— El bandidatge als Estats Units ha pres proporcions fantàstiques. Ja constitueixen els lladres un veritable exèrcit de més de cinc mil homes, que augmenta continuament.

El "segur de seguretat" que imposen a un sens fi de persones i entitats mercantils, suposa un ingrés de primes per milions de dòlars anyals. Les seves sentències són implacables. Porten ja assassinades més de nou mil víctimes. És un dels aspectes del progrés ianqui.

Publicacions de Foment de Pietat

La vida de Nostre Senyor Jesucrist

per Mn. GAIETA SOLER, Prev. (Segona edició)

profusament il·lustrada amb gravats i vinyetes, en rústega Ptes. 2; enquadernada, Ptes. 3'50. Amb tela i cantells daurats, Ptes. 5. Amb pell badana i cantells daurats, Ptes. 10. Amb pell xagri i cantells daurats, Ptes. 14

La Beata Bernardeta de Lourdes

per l'ABBÉ BLAZY. Traducció per Mn. JOSEP FORN, Prev.

En rústega. Ptes. 1'50 Enquadernada Ptes. 3'—

Història d'una ànima

escrita per ella mateixa. Santa Teresa de l'Infant Jesús

Traducció directa del francès pel P. LLUIS DE SANTA TERESA, C. D.

Edició amb 20 gravats fora text.

En rústega. Ptes. 3'25 Enquadernada Ptes. 4'75

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 35
I Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:

Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 89
Encreuament de les carre-
teres de Madrid i Cornellà



BARCELONA

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca
dels Exercicis Espirituals
de Sant Ignasi de Loyola

Autor - Text - Directori
Comentari - Explanació

Ja ha sortit
el volum segon d'aquesta Biblioteca

Exercicis Espirituals de St. Ignasi de Loyola
text original i versió catalana

pel

P. Josep Calveras, S. J.

Llibre de 300 pàgines amb una fototípia
del retaule de la Santa Cova de Manresa

Preu: 3 Ptes.

FARMACIA Dr. MASÓ ARUMI
DEL

DOCTOR NADAL

TAN SOLS MEDICAMENTS PURÍSSIMS
ESPECÍFICS DE TOTES PROCEDÈNCIES

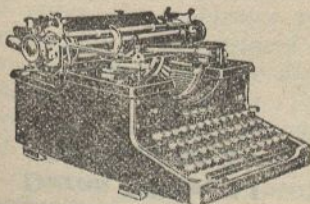
Rambla Canaletes, 1 : Telèfon 12951

BARCELONA

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

CATALUNYA SOCIAL?

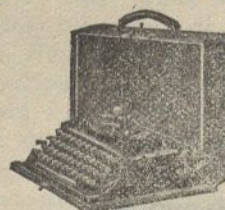


TORPEDO

LA MÉS MODERNA MAQUINA D'ESCRIBRE

Passeig de Gràcia, 42

Telèfon 15345



Acadèmia

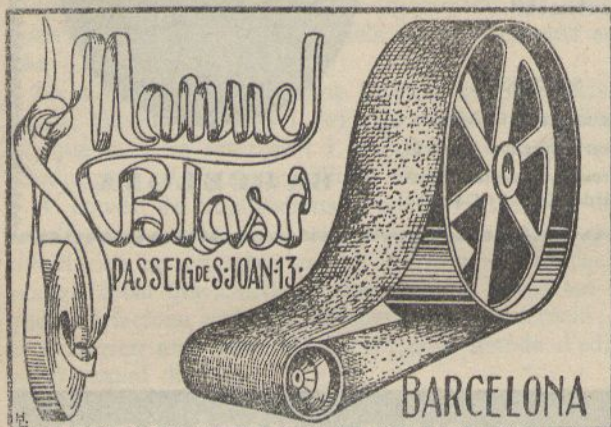
Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Angel, 38

Telèfons 18953-75303 -- Apartat 782

Comerç : Idiomes : Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

Per a Cavallers, Senyores, Joves i Senyoretes

COTS**BANC DE CATALUNYA**

Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA

Capital: 50.000.000 de pessetes

TOTA MENA D'OPERACIONS DE BANCA I BORSA
AGENCIES I SUCURSALS:

Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre, Plaça Comercial, Estació de França, Sarrià, Clot, Sant Martí i Laietana), Madrid, Girona, Lleida, Tarragona, Illes Canàries (Las Palmas, Arucas, Puerto de la Luz, Telde, Santa Cruz de Tenerife, Guía, Galdar, Icod, La Laguna i La Orotava), Anglès, Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Blanes, Caldes de Montbui, Calella, Collblanch, Figueres, Hospitalet, Hostalrich, Eivissa, Igualada, Llagostera, Malgrat, Manresa, Masnou, Mataró, Molins de Rei, Moncada, Olot, Palafrugell, Palamós, Port-Bou, Roses, Santa Coloma de Farnés, Torroella de Montgrí, Valls, Vendrell, Vich, Vilafranca del Penedès.

ENTITATS ASSOCIADES: Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, Banc de Tortosa, Banque de Catalogne (Paris) i Banc de Palafrugell. — VIATGES CATALONIA.

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona.

**Companyia Trasatlàntica
VAPORS CORREUS ESPANYOLS****Serveis Regulars**

- RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

FRANQUEO
CONCERTADOCATALUNYA SOCIAL
Durán i Bac, 11
BARCELONA